

Veldbonen als eiwitbron op het melkveebedrijf

Veldbonen staat opnieuw in de belangstelling als vergroeningsgewas en voor de teelt van eigen, eiwitrijk veevoer.

Het areaal veldbonen wordt weer groter in Nederland. Door de vergroeningseis van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) moeten bedrijven met meer dan 30 hectare bouwland of tijdelijk grasland een derde gewas gaan telen. Veldboon is zo'n derde gewas. Veldboon is een vlinderbloemige en bindt stikstof uit de lucht via wortelknolletjes. Als stikstof bindend gewas past het binnen het Ecologisch aandachtsgebied. Daarnaast zijn de eiwitprijzen op de wereldmarkt gestegen. Dit betekent dat het voor de veehouder interessanter is geworden om zelf veldbonen te telen.

De bonen worden gebruikt als krachtvoer voor rundvee en voor bijmenging in kippen-, varkens- en visvoer. De veldbonen worden gemalen aangeboden aan het melkvee en verhoogt het eiwitgehalte in de melk. Bovendien wordt het geprezen voor de smakelijkheid en de positieve invloed op gezondheid en vruchtbaarheid. NPZ, een van de kweekbedrijven van SAATEN-UNION, heeft een veredelingsprogramma speciaal gericht op veldbonen, erwten en winterveldbonen.

Veldbonen en tuinbonen zijn van dezelfde soort: *Vicia faba*. Tuinbonen worden groen geoogst en veldbonen worden pas geoogst als de peulen uitgedroogd zijn. Veldbonen zijn onder gunstige omstandigheden de meest productieve peulvruchten. Veldbonen hebben wel vrij goede grond nodig met een pH hoger dan 5,2 en een goede vochtvoorziening. Door hun droogtegevoeligheid komen ze niet altijd goed tot hun recht op hoge droge zandgronden. Veldbonen kunnen als enkelvoudig gewas of als GPS/mengteelt, gecombineerd met haver of zomertarwe, worden geteeld.

Bitterstoffen

Zaden van veldbonen bevatten een aantal bitterstoffen zoals tannines, vicine en convicine. Tannines verminderen de verteerbaarheid van de bonen bij varkens, kippen en vissen. Herkauwers zoals runderen ondervinden geen negatieve gevolgen van deze bitterstoffen. Binnen het SAATEN-UNION pakket zijn rassen beschikbaar die een lager tannine gehalte hebben. Deze rassen zijn witbloeiend. Vicine en convicine verstoren de vet-stofwisseling bij kippen. Er zijn zowel witbloeiende als bontbloeiende rassen ontwikkeld met een lager gehalte van deze stoffen. Voor meer informatie over de teelt van veldbonen en de rassen van het kweekbedrijf NPZ kijk op de website van Wiersum Plantbreeding.